

Premiile pentru bune practici din cadrul campaniei „Locuri de muncă sigure și sănătoase” 2018-2019

STUDIU DE CAZ

O bază de date a dezinfectanților — înlocuirea produselor periculoase în spitale, școli și alte unități publice

ORGANIZAȚIE/SOCIETATE

Oficiul de mediere pe probleme de protecție a mediului din Viena

ȚARĂ

Austria

SECTOR

Sectorul public

SARCINI

Dezinfectarea pardoselilor, a suprafețelor de lucru, a mobilierului, a echipamentelor medicale și a pielii

Context

În fiecare an, Primăria orașului Viena achiziționează aproximativ 400 de tone de dezinfectanți pentru a fi utilizați în unitățile municipale, inclusiv în școli, spitale și centre de îngrijire. Utilizarea acestui tip de produse — pe suprafețe de lucru, pardoseli, mobilier, dispozitive medicale și piele — este esențială pentru prevenirea răspândirii infecțiilor și protejarea sănătății. Numeroși dezinfectanți prezintă însă riscuri pentru sănătatea umană și pentru mediu: mulți dintre ei au proprietăți alergene sau toxice, iar unii conțin chiar ingrediente cancerigene, toxice pentru reproducere sau mutagene, cum ar fi formaldehida. Lucrătoarele gravide, în special, nu ar trebui expuse la dezinfectanți care conțin substanțe nocive.

Primăria orașului Viena s-a angajat să respecte principiul achizițiilor publice „ecologice” și, în 1998, a introdus un program de achiziții publice durabile — *ÖkoKauf Wien* — destinat să selecteze produse cu riscuri minime pentru lucrători și mediu. În cadrul acestui program a fost înființat un grup de lucru care să acorde o atenție specială dezinfectanților — condus de Oficiul de mediere pe probleme de protecție a mediului din Viena — pentru a sprijini selectarea dezinfectanților care nu conțin ingrediente alergene sau toxice.

Spre deosebire de alte produse însă, care conțin substanțe chimice, proprietățile nocive ale dezinfectanților de multe ori nu sunt vizibile imediat, iar ingredientele acestor produse au fost supuse abia de curând unei înregistrări sistematice în UE, în conformitate cu Regulamentul privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor

chimice (REACH) și cu Regulamentul privind produsele biocide.

Prin urmare, pentru a sprijini selectarea unor dezinfectanți mai siguri pentru unitățile publice ale Primăriei orașului Viena, a fost important să se asigure disponibilitatea de informații corecte și actualizate despre proprietățile periculoase ale acestor produse.

Sursa: Wiener Umweltanwaltschaft.

Obiective

Furnizarea de asistență și consultanță sistematică organizațiilor publice ale administrației municipale cu privire la selectarea unor dezinfectanți eficienți și la prețuri accesibile, cu toxicitate minimă pentru sănătatea umană și pentru mediu.

Sursa: Wiener Umweltanwaltschaft.

Ce măsuri s-au luat și cum?

Oficiul de mediere pe probleme de protecție a mediului — în colaborare cu experți internaționali și naționali din cadrul Comisiei austriece privind accidentele de muncă (AUVA — *Allgemeine Unfallversicherungsanstalt*), al Societății austriece pentru Igienă, Microbiologie și Medicină Preventivă, al Asociației Spitalelor din Viena, al Biroului pentru Inginerie Chimică TB-Klade și al altor instituții — a dezvoltat Baza de date a dezinfectanților din Viena, WIDES.

Această bază de date este disponibilă online gratuit, atât în engleză cât și în germană și are două funcții. În primul rând, furnizează informații structurate referitoare la dezinfectanți și ingredientele lor, inclusiv informații referitoare la eficacitate, clasificarea pericolelor, proprietăți, utilizări, activitate, compatibilitatea materialelor și toxicitate/ecotoxicitate. În al doilea rând, furnizează o evaluare a proprietăților periculoase, clasificând ingredientele de la risc mic la risc mare. Categoriile de pericol sunt următoarele: „Toxicitate acută (căile respiratorii)”, „Iritare și corozivitate”, „Potențial alergen”, „Mutagen, cancerigen, toxic pentru reproducere, care generează toxicitate cronică”, „Comportamentul în apele de suprafață — acut” și „Comportamentul în apele de

suprafață — cronic”. Astfel, proprietățile periculoase a peste 200 de ingrediente din dezinfectanți sunt compilate într-un tabel rezumativ și sunt ușor accesibile și comparabile cu ajutorul WIDES.

Baza de date este gestionată și actualizată regulat cu sprijin financiar din partea Primăriei orașului Viena (Departamentul municipal pentru protecția mediului Viena și Oficiul de mediere pe probleme de protecție a mediului din Viena), a Comisiei austriece privind accidentele de muncă și a Ministerului Federal pentru Sustenabilitate și Turism. Personalul departamentelor de achiziții din cadrul Primăriei orașului Viena este instruit în ceea ce privește utilizarea bazei de date, și videoclipuri de instruire sunt disponibile publicului, online, în engleză și germană.

Ce s-a realizat?

Toate departamentele municipale ale Primăriei orașului Viena au în prezent obligația legală de a utiliza baza de date WIDES pentru identificarea dezinfectanților siguri. Acest lucru a dus la reducerea considerabilă a utilizării substanțelor dăunătoare pentru sănătatea umană și mediu.

De exemplu, în spitalele din Viena:

- Folosirea de dezinfectanți pentru suprafețe, instrumente și mâini care conțin substanțe cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere a fost în mare parte eliminată, fiind redusă de la aproximativ 1 tonă la aproape zero.
- Cantitatea de alergeni din dezinfectanții utilizați a fost redusă de la aproximativ 1,5 tone la aproape zero.
- S-a redus la jumătate cantitatea de substanță potențial cancerigenă utilizată la mașinile de curățat pardoseli.
- Săpunurile antimicrobiene care conțin triclosan au fost înlocuite cu alternative mai sigure.

În 2015, Ministerul Federal al Muncii, Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorilor din Austria a publicat un decret pentru protejarea lucrătoarelor gravide împotriva expunerii la dezinfectanții pentru mâini care conțin substanțe clasificate drept cancerigene, mutagene, toxice pentru reproducere, sensibilizante sau toxice (cu toxicitate cronică sau extrem de acută). Decretul recomandă în mod special utilizarea bazei de date WIDES pentru a selecta produse sigure, acest lucru având o mare influență în reducerea utilizării dezinfectanților nocivi în spitalele din Austria.

Întrucât baza de date este disponibilă online în mod gratuit și este disponibilă în două limbi, cumpărătorii de dezinfectanți de oriunde din lume o pot utiliza pentru a identifica rapid și ușor produsele de pe piață cu puține sau fără proprietăți periculoase, pe baza unor informații actualizate și fiabile. Aceasta are în prezent utilizatori de pe fiecare continent și primește aproximativ 1 500 de vizite pe lună.

Factori de succes

Dezvoltarea și punerea în aplicare cu succes a bazei de date WIDES se datorează în mare parte abordării bazate pe colaborare și multidisciplinaritate urmărite, care a implicat contribuții din partea Oficiului de mediere pe probleme de mediu din Viena, a institutelor austriece pentru igienă și medicină preventivă, precum și securitate și sănătate în muncă, a inspectoratului național de muncă, a producătorilor de dezinfectanți și a toxicologilor. Se asigură sprijin financiar pentru întreținere și actualizare.

Sursa: Wiener Umweltanwaltschaft.

Personalul din domeniul achizițiilor este bine instruit în ceea ce privește utilizarea bazei de date și este încurajat să consulte operatorii bazei de date pentru recomandări privind alegerea dezinfectanților celor mai siguri dar totuși eficace și la prețuri accesibile.

Baza de date WIDES este promovată activ și avizată la nivel național și internațional. Aceasta primește sprijin la nivel înalt din partea administrației locale, fiind recomandată în cadrul decretelor adoptate de Primăria orașului Viena, Asociația Spitalelor din Viena și Ministerul Afacerilor Sociale.

Baza de date este, de asemenea, avizată de Comisia Europeană, Planul de acțiune austriac pentru achiziții durabile și Grupul de studiu austriac privind calitatea aerului din încăperi, și este promovată activ în cadrul reuniunilor și conferințelor internaționale.

Punerea în aplicare cu succes a bazei de date WIDES a mărit cererea de dezinfectanți care prezintă riscuri minime pentru utilizatori și mediu. Acest lucru a

„Acesta este un exemplu reușit și durabil de înlocuire sistematică în vederea reducerii sau a eliminării riscurilor provenite de la substanțele periculoase, care depășește sectorul public.”

încurajat, la rândul său, producătorii să dezvolte produse sigure, eficace și la prețuri accesibile și să solicite includerea lor în baza de date.

Transferabilitate

Baza de date WIDES și materialele de instruire sunt disponibile gratuit online atât în engleză, cât și în germană, pentru ca baza de date să poată fi ușor transferată la alte organizații din sectorul public și privat, nu numai din Austria, ci și din lume.

Costuri și beneficii

Întreținerea și actualizarea bazei de date WIDES costă în jur de 50 000 EUR pe an. Acest cost este, însă, mai mic decât costul asociat, de exemplu, unui singur caz de boală profesională care rezultă din expunerea la alergenii prezenți în dezinfectanți. Prin urmare, avantajele utilizării WIDES depășesc cu mult costurile asociate.

Caracteristici cheie ale exemplului de bune practici

- Baza de date WIDES a fost pusă în aplicare cu succes în cadrul Primăriei orașului Viena, ceea ce a dus la reduceri substanțiale ale utilizării dezinfectanților care conțin substanțe nocive și orientarea producătorilor către producția de dezinfectanți siguri.
- Aceasta oferă un exemplu de abordare durabilă și bazată pe colaborare a securității și sănătății în muncă, punând accent pe măsuri colective de reducere sau eliminare a riscurilor provenite de la substanțele periculoase.
- Baza de date este gratuită, disponibilă în două limbi și complet transferabilă altor organizații atât din sectorul public, cât și din cel privat, precum și din alte părți ale lumii.

Informații suplimentare

Mai multe informații sunt disponibile aici:

<https://www.wien.gv.at/english/environment/ombuds-office/>

<https://www.wien.gv.at/wuawides/internet/Inhaltsstoffe/Bewertungen>

Referințe și resurse

http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/news_alert/ls_sue_81_Case_Study_158_Vienna.pdf

www.procuraplus.org/fileadmin/user_upload/Procura_case_studies/Procuraplus_case_study_Viennese_WIDES_Database.pdf